

Bijzondere
vriendschappen

‘Ongelooflijk dat mensen die zo veel hebben meegemaakt, zo gastvrij, liefdevol en dankbaar zijn’

Dat een andere taal, andere cultuur of andere geloofs-overtuiging geen belemmering hoeft te zijn om het goed met elkaar te kunnen vinden, bewijzen Natalie, Door en Karin, die bevriend raakten met een asielzoeker.

Natalie &
Dima

Natalie (35) werkt als klantgroepmanager deelnemers bij De Zonnebloem. Sinds december 2014 is ze bevriend met **Dima** (25), die in 2013 uit Syrië vluchtte met haar man Melham en hun kinderen (7, 6, 5 en 5 maanden).

Natalie: “Ik sta voor het stoplicht te wachten als naast me een Arabisch uitzierende man opduikt. ‘Hospital baby, hospital baby?’ Misschien is hij verdwaald. Verderop is een ziekenhuis met kraamafdeling. Ik wenk: ‘Follow me.’ Op de stoep voor het ziekenhuis zwaait een meisje naar ons, ze is zwanger. Melham stelt haar voor als Dima, zijn vrouw. Zes maanden in verwachting van hun vierde kind gebaart hij, zichtbaar trots. Ze moest op controle. Hij wilde haar ophalen, maar raakte de weg kwijt. Dan laat hij een kaartje zien van een asielzoekerscentrum. ‘You drink tea.’ Ik beloof dat ik een keertje langskom. Op visite bij mensen die geen Nederlands en nauwelijks Engels spreken, is spannend, dus fiets ik enkele dagen later met een vriendin naar de ‘oude’ gevangenis in Breda, waar Dima en Melham tijdelijk wonen. ‘Een kopje thee en dan zijn we weer weg.’ We blijven drie uur plakken. Ongelooflijk dat mensen die zo veel hebben meegemaakt, constant in onzekerheid leven en zo weinig hebben, zo gastvrij, liefdevol en dankbaar zijn. De kinderen zijn blij met de door ons gekochte kleurboekjes en hangen om mijn nek. Oudste zoon Mohammed Salih spreekt een beetje Nederlands. Hij helpt met vertalen, maar we gebruiken ook handen en voeten, boekjes en Google Translate op Dima’s telefoon om met elkaar te communiceren. We kennen elkaar pas een half jaar, maar Dima is een vriendin voor het leven. Veel Nederlanders hebben negatieve vooroordelen over asielzoekers; ik ben blij dat ik de andere kant mag ervaren. Deze mensen zijn hier niet om van ons te profiteren, maar vechten om te overleven. Ik was al een tijdje op zoek naar vrijwilli-

gerswerk, toen onze levens kruisten. Het voelt fijn om Dima en Melham te helpen bij het wegwijs worden in Nederland. En zij leren mij weer veel over een andere cultuur. Maar het is ook gewoon erg gezellig. Onze vriendschap is gelijkwaardig.”

Dima: “Mijn kinderen zijn gek op Natalie. Wil ze ’s avonds naar huis, dan verstopten ze haar schoenen. Ook ik ben blij met haar. Ze voelt niet anders dan mijn vroegere vriendinnen in Syrië, al is het in stand houden van een vriendschap hier lastiger, omdat we elkaars cultuur en gebruiken nog niet kennen. We gaan met de kinderen naar het bos of het park, maar Natalie helpt ons ook met prakti-

sche zaken. Volgende week verhuizen we van het asielzoekerscentrum naar onze nieuwe woning in Zeeuws-Vlaanderen. Via Facebook deed Natalie een oproep, zo kregen we van haar vrienden meubels, lampen, gordijnen, televisie, kleren, speelgoed en fietsjes. Ook huurde ze een busje en verhuisde ze samen met Melham en een vriend al deze spullen. Ik vind het jammer dat we straks verder uit elkaar wonen, maar we hebben afgesproken: onze vriendschap gaat niet voorbij.”

Natalie: jurk (Forever 21), jasje (Vero Moda), schoenen (Boohoo).

Dima: top (C&A), jasje en schoenen (Zara), broek (NewYorker).

Door & Josef

Door (67) werkt als vrijwilliger in een asielzoekerscentrum. Eind 2012 ontmoet ze **Josef** (27) uit Oeganda, die om politieke redenen vluchtte. Ze kennen elkaar een maand als Josefs asielpcedure wordt afgewezen en Door hem in huis neemt.

Door: “De dag dat we horen dat Josef toch een verblijfsvergunning krijgt, maken we een foto van onze ineengeslagen handen: zwart en wit. We hebben geknokt en gewonnen. Een gezamenlijke krachttoer tegen de stroom in. Als Josef in november 2012 voor het eerst bij mij op het spreekuur komt, word ik getroffen door zijn jeugdige kwetsbaarheid. In tranen praat hij over de reden van zijn vlucht, het gemis van zijn moeder en zijn vrouw Elesi, die net zwanger was toen hij haar voor het laatst zag. Een week voor Kerstmis wordt zijn asielpcedure afgewezen. Ik bel hem als hij niet komt opdagen op onze afspraak. ‘Heb je een slaapplek? In afwachting van uitzetting mag je niet in het AZC verblijven.’ Josef in huis nemen is een emotionele, impulsieve beslissing. Waar moet die jongen anders heen? Het is winter. Mijn omgeving heeft twijfels, maar mijn partner steunt me in mijn beslissing. Josef heeft gemengde gevoelens: hij is dankbaar voor de slaapplek, maar ook verdrietig. Wij wonen op een afgelegen plek in een buitengebied. Er is daar voor hem niet veel te doen. Weken worden maanden, maanden twee (tropen)jaren. We proberen elkaar de ruimte te geven, maar soms zijn er irritaties. ’s Morgens en ’s avonds eten we samen en voeren we lange gesprekken aan de keukentafel. Een periode van niet alleen groeiend vertrouwen en wederzijds respect, maar ook van onzekerheid, omdat we niet weten hoe het zal aflopen. In november 2014, een half jaar nadat Josef via een

HASA (herhaalde asielpcedure) een verblijfsvergunning krijgt, staan we samen op Schiphol om zijn vrouw en zijn dan tweejarige dochter Teo te verwelkomen. Van een zwaar getraumatiseerde en gedesillusioneerde jongen heb ik Josef zich zien ontwikkelen in een zorgzame en verantwoordelijke vader en echtgenoot. Hij woont met zijn gezin in een dorp dertig kilometer verderop. Ik ben ontzettend trots op hem. Onze relatie gaat verder dan vriendschap, Josef is mijn ‘bonuszoon’.”

Josef: “Lang vroeg ik me af wat Door voor mij betekent. Gaandeweg realiseerde ik me: ik heb een tweede moeder. Spreek ik over haar kinderen, dan heb ik het over ‘mijn broer en zus’, en ook Doors partner beschouw ik als een vaderfiguur. Samenwonen met een ‘vreemde’ twee keer zo oud of jong als jezelf, vraagt veel van je aanpassingsvermogen. Door en ik bleven in gesprek, dat heeft ons gered. De nachten waren het moeilijkst. Ik was zo verschrikkelijk bang. Elke ochtend vertelde ik Door over mijn angsten. Tijdens het avondeten kletsten we over de dag. Onze gesprekken gaven me de moed om de demonen uit mijn verleden het hoofd te bieden. In afwachting van mijn verblijfsvergunning mocht ik niet naar school. Door stelde me voor aan een vriendin die me leerde beeldhouwen, een ander gaf me Nederlandse les. Het hield me van de straat.”

Door: broek (Cos), blouse (Aaike), topje en ceintuur (H&M), schoenen (de Bijenkorf). **Josef:** broek (Zara), T-shirt (C&A), overhemd (O’Neill), schoenen (de Bijenkorf).

“Onze relatie gaat verder dan vriendschap, Josef is mijn ‘bonuszoon’”

Asielzoekers in Nederland

Een asielzoeker is iemand die de bescherming van een ander land inroept. Hij vraagt daarmee in dat land asiel aan. Het land waar asiel wordt gevraagd, moet nagaan of de asielzoeker onder het Vluchtelingenverdrag valt. Dit gebeurt in de asielprocedure. Volgens het Vluchtelingenverdrag is een vluchteling iemand die in zijn thuisland gegronde vrees heeft voor vervolging. Redenen voor vervolging kunnen zijn: ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of seksuele voorkeur. In Nederland beslist de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) over de asielaanvraag en of de asielzoeker erkend wordt als vluchteling.

In Nederland wonen zo'n 200.000 tot 250.000 vluchtelingen. Veel daarvan zijn afkomstig uit landen als Afghanistan, Irak, Iran en Somalië. In 2014 zochten 23.970 mensen bescherming in Nederland. De meesten daarvan zijn afkomstig uit Eritrea en Syrië (9.475 mensen in 2014). Syrië, Irak, Oekraïne, Mali... Er is zo veel onrust in de wereld. Vluchtelingen die in Nederland aankomen, hebben nu extra hard jouw hulp nodig. Wil je je talent, kennis en ervaring ter beschikking stellen en zo een bijdrage leveren aan de opvang van asielzoekers? Zoek op de website van Vluchtelingenwerk naar vrijwilligerswerk bij jou in de buurt.

www.vluchtelingenwerk.nl

tekst: petra schouten. fotografie: ester gebuis. styling: esther loonstijn. visagie: clarissa sonneveld. voor verkoopinformatie zie inhoud.

Karin (49) is getrouwd en heeft drie kinderen (17, 15 en 12). Ze is docent Nederlands en vrijwilliger bij Huis voor Taal. Sinds maart is ze bevriend met **Masoumeh** (30) uit Iran, die in augustus 2014 politiek asiel aanvraag en kreeg.

Karin: "De media maken ons gek met al die negatieve verhalen over 'buitenlanders'. Laatst las ik op Facebook: 'Ik ben geen racist, maar een realist.' Voor mij is zo'n opmerking reden om iemand te ontvrienden. Mensen beseffen niet wat het betekent om je familie nooit meer te zien, geen vrienden te hebben die je van vroeger kennen, je staande te moeten houden in een vreemd land, waar ze een andere taal spreken en andere gebruiken hebben. In die zin heeft mijn vriendschap met Masoumeh, maar ook mijn contacten met andere asielzoekers, mijn kijk op de wereld veranderd. In maart meldde ze zich bij Huis voor Taal. Het klikte, mede door haar

den. Beste vriendinnen zijn we niet, daarvoor ken ik haar te kort, maar laatst verfdde Masoumeh mijn haar. Dat laat ik niet door iedereen doen."

Masoumeh: "De eerste vier maanden in Nederland woonde ik in drie verschillende asielzoekerscentra en had ik het gevoel nooit te zullen integreren. Ik voelde me afschuwelijk, alleen en bang. Nederland is alle opzichten anders dan mijn moederland of Georgië, waar ik sinds 2012 werkzaam was als journalist voor de BBC. De reden dat ik moest vluchten, is mijn werk. Uit zelfbescherming ga ik niet in op details. Terug naar Iran was geen optie. Het werd Nederland, omdat ik via de Nederlandse ambassade aan een visum kon komen. Al

'Mijn vriendschap met Masoumeh heeft mijn kijk op de wereld veranderd'

openheid en wil om Nederlands te leren. Ze vertelde over haar jeugd in Iran, haar werk als journalist in Georgië - de reden dat ze moest vluchten - haar familie die ze zo mist en haar angst om in haar eentje opnieuw te beginnen. Diezelfde week had ik bij mij thuis een bijeenkomst met oud-leerlingen. Ik nodigde Masoumeh ook uit, kon ze meteen een beetje oefenen op haar niveau. De andere dames waren allang naar huis, toen wij onszelf nog een kop thee inschonken. We raakten niet uitgesproken. We vierden samen Koningsdag en Masoumeh verbleef drie hele dagen bij ons thuis, omdat ik haar wilde 'onderdompelen' in de Nederlandse taal. Eerst was ik alleen haar coach, maar gaandeweg is ze steeds belangrijker voor me gewor-

sinds mijn negentiende verdiende ik mijn eigen brood, maar in afwachting van een verblijfsvergunning mag je niet werken of studeren. Het maakte me onzeker. Op internet las ik over Huis voor Taal in de bibliotheek van Dronten. Dan maar een zelfstudie Nederlands. Karin deed het intakegesprek. Ze is geduldig en een goede luisteraar. Ik kan met al mijn vragen bij haar terecht. Hoe vaker we elkaar zien, hoe closer we worden. Sinds Koningsdag voelt Karin een beetje als familie. Ze heeft bijna dezelfde leeftijd als mijn oudste zus. Ik ben nu niet meer bang, omdat ik weet dat er iemand in de buurt is op wie ik kan terugvallen."

Karin: jumpsuit (Bijenkorf), ketting (Jutka en Riska), schoenen (Steve Madden). **Masoumeh:** jurkje (Mango), jasje (Zara), schoenen (Forever 21).

Karin & Masoumeh

